

- Analitza sintàcticament i tradueix les oracions següents:

- Cum ad multam noctem vigilassent, defessi erant.

Conj prep + Ac sg 3^a p pl N pl 3^a p pl
CCL (ext. Temps) pret plusq subj (Atr) pret impf ind

OR SUB ADV «cum» històric

En haver vigilat durant la llarga nit, estaven cansats.

- Cum multitudine impedirentur, vix progredi poterant.

Conj Ab sg 3^a p pl adv inf dep 3^a p pl
(C Ag) pret impf subj (CCM) impf ind

OR SUB ADV «cum» històric

En ser impedits per la multitud, amb prou feines podien avançar.

- Praetor metuit ut tempestatem sustinere possit.

N sg 3^a p sg conj Ac sg inf pres 3^a p sg
(S) pres ind (CD) pres subj

OR SUB COMPL (CD)

El pretor tem que no pugui aguantar la tempesta.

- Venio cum duobus amicis, quorum virtus me a periculis servavit.

1^a p sg prep + Ab pl G pl N sg Ac sg prep+Ab pl 3^a p sg
pres ind (CCComp) (CN) (S) (CD) (Crèg) pret perf ind

OR SUB ADJ REL

Vinc amb dos amics la virtut dels quals em va protegir dels perills.

- Iam milites ascendebant murum, cum repente incolae eruptionem fecerunt.

Adv N pl 3ª p pl Ac sg conj Adv N pl Ac sg 3ª p pl
(CCT) (S) pret impf ind (CD) (CCT) (S) (CD) pret perf ind

OR SUB ADV temporal

Els enemics ja escalaven el mur quan, de sobte, els habitants van fer un aixecament.

- Cum Caesar in Galliam venit, ibi duae factiones erant.

Conj N sg prep+Ac sg 3ª p sg adv N pl 3ª p pl
(S) (CCL) pret perf ind (CCL) (S) pret impf ind

OR SUB ADV temporal

Quan Cèsar va arribar a la Gàl·lia, hi havia dues faccions.

- Ingratus est qui beneficium quod accipit negat.

N sg 3ª p sg N sg Ac sg Ac sg 3ª p sg 3ª p sg
(Atr) pres ind (S) (CD) (CD) pres ind pres ind

OR SUB ADJ REL

OR SUB ADJ REL SUBSTANTIVADA

És ingrati qui refusa el benefici que obté.

- Ut ignis aurum probat, sic miseria probat virtutem.

Conj N sg Ac sg 3ª p sg adv N sg 3ª p sg Ac sg
(S) (CD) pres ind (CCM) (S) pres ind (CD)

OR SUB ADV Comparativa

Igual que la flama posa a prova l'or, així la misèria posa a prova la virtut.

- Sol efficit ut omnia floreant.

N sg 3ª p sg conj N pl 3ª p pl

(S) pres ind (S) pres subj

OR SUB COMPL CD

El Sol fa que tot floreixi.

- Legatos mittit ut nuntia ferant.

Ac pl 3ª p sg conj Ac pl 3ª p pl

(CD) pres ind (CD) pres subj

OR SUB ADV final

Envia emissaris perquè portin notícies.

- Edo ut vivam, non vivo ut edam.

1ª p sg conj 1ª p sg adv 1ª p sg conj 1ª p sg

pres ind pres subj pres ind pres subj

OR SUB ADV Final

OR SUB ADV Final

Menjo per viure no visc per menjar.

- In locum Romani pervenerunt, unde hostes se receperant.

Prep+Ac sg N pl 3ª p pl adv rel N pl Ac pl 3ª p pl

(CCL) (S) pret perf ind (CCL) (S) (CD) pret plusq ind

OR SUB ADJ REL

Els romans van arribar al lloc des d'on els enemics s'havien retirat.

- Cum bene non audivisset, nihil fecit.

Conj adv adv 3ª p sg Ac sg 3ª p sg

(CCM) pret plusq subj (CD) pret perf ind

OR SUB ADV «cum» històric

En no haver escoltat bé, no va fer res.

- Milites pugnans, ut suam patriam defendant.

N pl 3^a p pl conj Ac sg 3^a p pl
(S) pres ind (CD) pres subj

OR SUB ADV Final

Els soldats lluiten per defensar la seva pàtria.

- Qui nescit tacere, is nescit audire ea quae amici eius dicunt.

N sg 3^a p sg inf pres N sg 3^a p sg inf pres Ac pl Ac pl N pl G sg 3^a p pl
(S) pres ind (S) pres ind (CD) (CD) (S) (CN) pres ind

OR SUB ADJ REL

OR SUB ADJ REL

Qui no sap callar, aquest no sap escoltar allò que diuen els seus amics.